

יְי, וְכִי לֹא יִדְעָנָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶקְרִי חַי, אֵלֶּא
אֶפִּילוּ צַדִּיק גָּמוּר, אִיהוּ אֶקְרִי חַי, דְּהָא חַי, צַדִּיק
אִיהוּ לְעִילָא וְצַדִּיק אִיהוּ לְתַתָּא. לְעִילָא קַדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא אֶקְרִי חַי. לְתַתָּא צַדִּיק אֶקְרִי חַי, דְּכַתִּיב, (שמואל
ב כג) וּבִנְיָהוּ בֶן יְהוֹנָדָע בֶּן אִישׁ חַי, אֲמַאי אֶקְרִי חַי
בְּגִין דְּאִיהוּ צַדִּיק, דְּהָא צַדִּיק חַי אֶקְרִי, חַי הָעוֹלָמִים.
וּבְרוּךְ צוּרִי, פְּלֵא חַד, חַי וּבְרוּךְ, דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁי
מִתְדַדִּי, דְּכַד מִתְחַבְּרִין בְּחֻדָּא אֶקְרִי (שיר השירים ד) בְּאֵר
מַיִם חַיִּים. דָּא נְבִיעַ לְגוּ, וְדָא אֶתְמַלִּיָּא מִנִּיהּ.
וַיְרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי, דָּא עֲלָמָא עֲלָא, דְּאִיהוּ רָם
וְנִשְׂא, רָם עַל פְּלֵא. דְּהָא מִנִּיהּ נָפִיק פְּלֵא,
(מְקוּרָא דְלֵא פְּסִיק) וְכָל נְבִיעוֹ דְנְבִיעַ, לְאֶתְמַלִּיָּא בִירָא
כְּדָקָא יְאוּת. וּמִתְמָן אֶתְפָּרְכָא, לְאֶתְהַרָא לְכָל אֵינוֹן
דְלְתַתָּא, וְכַד (האי) אֶתְמַלִּיָּא, פְּלֵא כְּדָקָא יְאוּת, כְּדִין
וַיְרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי.

לשון הקודש

לְמָה נִקְרָא חַי? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא צַדִּיק,
שְׁהָרִי צַדִּיק נִקְרָא חַי, חַי הָעוֹלָמִים.
וּבְרוּךְ צוּרִי - הַכֹּל אֶחָד. חַי וּבְרוּךְ -
שֶׁלֹּא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה. שְׁכַאשְׁר
מִתְחַבְּרִים יַחַד נִקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים.
זֶה נּוֹבֵעַ הַחוּצָה, וְזֶה מִתְמַלֵּא מִמְּנוּ.
וַיְרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי - זֶה הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן,
שֶׁהוּא רָם וְנִשְׂא, רָם עַל הַכֹּל, שְׁהָרִי

וּבְרוּךְ צוּרִי וַיְרוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. הַפְּסוּק
הַזֶּה הוּא סוּד. חַי ה', וְכִי לֹא יִדְעָנוּ
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא חַי? אֵלֶּא
אֶפִּילוּ צַדִּיק גָּמוּר, הוּא נִקְרָא חַי, שְׁהָרִי
חַי - צַדִּיק הוּא לְמַעְלָה וְצַדִּיק הוּא
לְמַטָּה. לְמַעְלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא
חַי - לְמַטָּה הַצַּדִּיק נִקְרָא חַי, שְׁכַתוּב
(שמואל-ב כג) וּבִנְיָהוּ בֶן יְהוֹנָדָע בֶּן אִישׁ חַי.

פָּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, (איוב לו) לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו
 וְאֵת מְלָכִים לַכֶּסֶף וַיֵּשִׁיבם לְנֶצַח וַיִּגְבְּהוּ, תָּא
 חַוִּי, כִּד חַיִּיבָא לָא שְׁלֹטִין בְּעֵלְמָא וְאִתְאַבְדּוּ מִיְנִיה
 (מעלמא), כִּדִּין צְדִיק אִיהוּ שְׁלִיט בְּעֵלְמָא, הָדָא הוּא
 דְכָתִיב, (שם) לֹא יִחְיֶה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן. מַה
 כָּתִיב בַּתְּרִיה, לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו, מַהוּ עֵינָיו, כְּמַה
 דְאֵת אָמַר (תהלים לד) עֵינַי יי אֶל צְדִיקִים.
 וְאֵת מְלָכִים לַכֶּסֶף, אֵלִין אֵינוֹן מְלָכִין שְׁלִיטִין,
 דְאִתְאַחְדּוֹן לַכֶּסֶף. וַיֵּשִׁיבם לְנֶצַח, דְאִתְקַיְמוּ
 בְּכִרְסֵיָא, בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. וַיִּגְבְּהוּ, אֲמַאי וַיִּגְבְּהוּ,
 לְשִׁלְטָאָה בְּעֵלְמָא, וַיִּתְקַיֵּם כְּרִסְיָא עַל סְמְכוּתֵי.
 דְבַר אַחַר וַיִּגְבְּהוּ, דְנִטְלֵי כְּרִסְיָא, וְזָקְפִין לָהּ
 לְעֵילָא, לְאִתְאַחְדָּא בְּאַתְרֵיהּ בְּדָקָא יְאוּת, וּכְדִין
 כִּלְא יַחֲוּדָא חָדָא.

לשון הקודש

יִחְיֶה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן. מַה כְּתוּב
 אַחֲרָיו? לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו. מַה זֶה
 עֵינָיו? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לד) עֵינַי ה' אֶל
 צְדִיקִים.

וְאֵת מְלָכִים לַכֶּסֶף - אֵלֶּי הֵם הַמְּלָכִים
 הַשּׁוֹלְטִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בַּכֶּסֶף. וַיֵּשִׁיבם
 לְנֶצַח - שֶׁהַתְּקִימוֹ בַּכֶּסֶף בְּקִיּוּם שְׁלֵם.
 וַיִּגְבְּהוּ - לְמַה וַיִּגְבְּהוּ? לְשִׁלְטַת בְּעוֹלָם,
 וַיִּתְקַיֵּם הַכֶּסֶף עַל עַמּוּדָיו. דְּבַר אַחַר
 וַיִּגְבְּהוּ - שֶׁנִּטְלִים אֶת הַכֶּסֶף

מִמֶּנּוּ וַיֵּצֵא הַכֶּל, וּמְקוֹר שְׁלֵא פּוֹסְקוֹ וְכָל
 הַנְּבִיעָה שֶׁנּוֹבַע לְמַלְאךְ הַבָּאָר כְּרִאוּי,
 וּמִשָּׁם מִתְּבַרְכֵת לְהֵאִיר לְכָל אוֹתָם
 שְׁלֵמֻטָה. וּכְשֶׁמִּתְמַלֵּאת זוּזוֹ הַכֶּל כְּרִאוּי,
 אִזּוֹ וַיְרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

פָּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, (איוב לו) לֹא יִגְרַע
 מִצְדִּיק עֵינָיו וְאֵת מְלָכִים לַכֶּסֶף וַיֵּשִׁיבם
 לְנֶצַח וַיִּגְבְּהוּ. בֵּא רְאֵה, כִּשְׁרָשְׁעִים לֹא
 שׁוֹלְטִים בְּעוֹלָם וְנֶאֱבָדִים מִמֶּנּוּ וּמֵהָעוֹלָם,
 אִזּוֹ הַצְדִּיק שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב לֹא

עַד דִּהְיוּ אֲזָלִי, חָמוּ חַד בַּר נֶשׁ, דִּהְוָה אֶתִּי וְחַד
 יְנוּקָא עִמִּיהּ, רָכִיב עַל כְּתִפֶּיהָ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 וְדָאֵי הָאֵי בַר נֶשׁ יוֹדָאֵי אִיהוּ, וּבְגִין לְזַפְּאָה לְבִנֵּי נֶשׂא
 קָא אֶתִּי. אָמַר רַבִּי יִיסָא, נִזְכָּה אֲנִן בְּקַדְמִיתָא בֵּיהּ.
 כִּד מָטָא לְגַבִּייהוּ, אָמַר רַבִּי יִיסָא אֲנִן קִיסְתָּא
 דְּטָרִימָא (ס"א קיספא דעמירא) בְּקִירְטוּי דְּאוּרְחָא,
 אָמַר בְּגִין דִּיזְכּוֹן (ד"א ל"ג ב"י) בְּנֵי נֶשׂא, דִּהָא תְּרִין
 בְּגִין אִית לִי, וְאַתָּא טוֹרְנָא לְמַתָּא, וְאַשְׁתַּבּוּ.
 וְהֵאִידְנָא אֲזִילְנָא, בְּגִין דִּיזְכּוֹן בְּהוּ בְּנֵי נֶשׂא. זְכוּ
 בְּתַדִּיהּ, וַיִּתְּבוּ לִיהּ לְמִיכַל.

אֲדַהְכִּי פֶתַח הַהוּא יוֹדָאֵי וְאָמַר, (במדבר כח) אֶת קַרְבְּנֵי
 לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו'. קַרְבְּנָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּכָל יוֹמָא, בְּגִין לְמִיּוֹן עֲלֵמָא וְלְמִיּוֹן סְפוּקָא
 לְעִילָא וְתַתָּא. דִּהָא בְּאַתְעָרוּתָא דִּלְתַתָּא, אֲתַעַר

לשון הקודש

הדרך? אומר, בְּדֵי שְׂזִיכּוּ וכו' אֲנָשִׁים,
 שְׁהָרֵי יֵשׁ לִי שְׁנֵי בְנִים, וְהִגִּיעַ הַעֲבָא
 לְעִיר וּנְשָׁבוּ, וְכַעַת אֲנִי הוֹלֵךְ בְּדֵי שְׂזִיכּוּ
 בְּהֵם בְּנֵי אָדָם. זְכוּ עִמּוּ וְנָתְנוּ לוֹ לְאָכַל.
 בִּינְתִים פֶּתַח אוֹתוֹ יְהוּדֵי וְאָמַר, (במדבר
 כח) אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי וְגו'. הַקַּרְבָּן
 שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם בְּדֵי לְזוֹן
 אֶת הָעוֹלָם וְלָתֵת כֹּלְכֵלָה לְמַעְלָה
 וְלַמַּטָּה, שְׁהָרֵי בְּהַתְעוּרְרוּת שֶׁלֹּמָטָה

וּמַעְמִידִים אוֹתוֹ לְמַעְלָה לְהַאֲחִזוּ
 בְּמַקּוֹמוֹ בְּרָאוּי, וְאֵז הַכֹּל יַחֲוֹד אַחֶד.
 בְּעוֹדָם הוֹלְכִים רְאוּ אִישׁ אַחֶד שְׁהִיָּה
 בָּא, וְעָלָם אַחֶד עִמּוּ רֹכֵב עַל כְּתָפוֹ.
 אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְדָאֵי שְׁהֵאִישׁ הַזֶּה הוּא
 יְהוּדִי, וּכְדֵי לְזַכּוֹת אֲנָשִׁים הוּא בָּא.
 אָמַר רַבִּי יִיסָא, נִזְכָּה אֲנִן בּוּ בְּרָאשׁוּנָה.
 כְּשֶׁהִגִּיעַ אֲלֵיהֶם, אָמַר רַבִּי יִיסָא,
 אֵיפֹה הַכֹּלִי וְהַמַּדָּה שֶׁל הַעֲמִירוֹ עִם מַאֲכָלֵי

לְעֵילָא. וְנִדְא מִסְתַּפְקִין כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא יְאוּת.

אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יַיְנִי עִם חֲלָבֵי לְאִשִּׁי, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ה) אֲכָלוּ רַעִים וְגו', וְמָה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְקִיד לְאַתְעָרָא מְזוּנָא לְעֵילָא (לחמ"א) בְּגִין לְאַתְעָרָא מְזוּנָא (לְעֵילָא) לְתַתָּא מִהָהוּא מְזוּנָא. מָאן דִּיהִיב מְזוּנָא לְקַיְימָא נַפְשָׁא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לֵיהּ, וַיִּתְעַר לֵיהּ מְזוּנָא דְלְעֵילָא, וַיִּתְבַּרְךְ עַלְמָא בְּגִינֵיהּ.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, וְדָאֵי רְזָא דָּא כְּדָקָא חָזִי, וְשִׁפִּיר קְאָמַר. אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְדָאֵי עַל דָּא אָמַרוּ, דְלָא יִזְלִיל בַּר נֶשׁ, לְשׁוּם בַּר נֶשׁ אַחְרָא בְּעַלְמָא, בְּתַרִּי גְזוּזֵי זְכִינָא לְהָאֵי בַר נֶשׁ.

לשון הקודש

שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבָרַךְ אוֹתוֹ, וְנִעִיר לוֹ מְזוּנֵן שְׁלַמְעֵלָה, וַיִּתְבַּרְךְ הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵוֹ.

אָמַר רַבִּי יַצְחָק, וְדָאֵי זֶה הַסּוּד כְּרָאוּי, וְנִפְּהָ אָמַר. אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְדָאֵי עַל זֶה אָמַר אוֹתוֹ, שְׁלָא יִזְלִיל אָדָם בְּשׁוּם אָדָם אַחַד בְּעוֹלָם, בְּשִׁתֵּי צוּרוֹת זְכִינֵו לְאִישׁ הַזֶּה.

מתעורר למעלה, ובזה מתכלכלים כל אחד ואחד פראווי.

אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמִי – זֶהוּ שְׁכָתוּב (שיר ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עִם דְּבִשֵׁי שְׁתִּיתִי יַיְנִי עִם חֲלָבֵי לְאִשִּׁי – זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲכָלוּ רַעִים וְגו'. וְמָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צְנִיָּה לְעוֹרֵר מְזוּנֵן לְמַעְלָה וּלְמַטָּה כְּדִי לְעוֹרֵר מְזוּנֵן וּלְמַעְלָה לְמַטָּה מִהַמְזוּנֵן הַהוּא – מִי שְׁנוֹתָן לְקַיְימֵי נַפְשָׁא עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה

פָּתַח וְאָמַר, הַאִי קָרָא אָמַר (דף קסד ע"ב) רַבִּי אֶלְעָזָר
 אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, אֶת קַרְבְּנֵי,
 רָזָא דְכְנָסַת יִשְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב אֶת, אֶת דִּי־קָא. קַרְבְּנֵי,
 דָּא אִיהוּ קַרְבְּנָא, וְקִשּׁוּרָא לְאֶתְקִשְׂרָא. לַחֲמֵי, דָּא
 מְזוּנָא דְאִתִּי מְלַעֲיָלָא, בְּאֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא. לְאִשִּׁי,
 לְאֶתְכַלְלָא שְׂאֵר חֵילִין אֲחֵרֵינִין דְּאֶצְטְרִיכוּ לְאֶתְזָנָא,
 כָּל חַד וְחַד בְּדָקָא חֲזִי לִיה. רִיחַ נִיחָחִי, דָּא רְעוּתָא
 וְקִשּׁוּרָא, דְּאֶתְאַחַדָּא כֻּלָּא בְּרָזָא דְעֵלְמָא עֲלָאָה.

תְּשַׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ, מָאן מוֹעֲדוֹ, בְּזִמְנִין
 דְּאֶתְעַר אַבְרָהָם לְמַעַבְדַּד רְעוּתִיה, דְּכַתִּיב,
 (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר. וּבְזִמְנָא דְּאֶתְעַקַּד
 יִצְחָק עַל גְּבִי מִדְּבַחָא, דְּהָהִיא שַׁעֲתָא, בֵּין הָעַרְבִים
 הַזֶּה. וְאָמַר רַבִּי (הַיִּיא) יִיסָא, אִי הָכִי, הַאִי דְּכַתִּיב
 בְּמוֹעֲדוֹ, בְּמוֹעֲדִים מִיבְעִי לִיה. אָמַר לִיה, הָהִיא

לשון הקודש

את הכל בסוד העולם העליון.
 תְּשַׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ, מִי הוּא
 מוֹעֲדוֹ? בְּזִמְנִין שְׁמַתְעוּרַר אַבְרָהָם לַעֲשׂוֹת
 רְצוֹנוֹ, שְׁכַתוּב (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם
 בְּבֶקֶר, וּבְזִמְנִין שְׁנַעֲקַד יִצְחָק עַל גְּבִי
 הַמְזֻבַּח, שְׂאוּתָהּ הַשַּׁעָה הַיְתֵה בֵּין
 הָעַרְבִים. וְאָמַר רַבִּי וְהִיא יִיסָא, אִם כֵּן,
 זֶה שְׁכַתוּב בְּמוֹעֲדוֹ הִיא צְרִיךְ לְהִיֹּת
 בְּמוֹעֲדִים! אָמַר לוֹ, אוּתָהּ הַשַּׁעָה נְכַלְל

פָּתַח וְאָמַר, הַפְּסוּק הַזֶּה אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֶת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשִּׁי, אֶת
 קַרְבְּנֵי - הַסּוּד שֶׁל כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל,
 שְׁכַתוּב אֶת, אֶת דְּוָקָא. קַרְבְּנֵי - זֶהוּ
 קַרְבֵּן וְקִשּׁוּר לְהַתְקַשֵּׁר. לַחֲמֵי - זֶה הַמְזוּן
 שְׂבָא מְלַמְעָלָה בְּהַתְעוּרְרוּת שְׁלַמְטָה.
 לְאִשִּׁי - לְהַכְלִיל שְׂאֵר הַחֵילוֹת הָאֲחֵרִים
 שֶׁהֶצְטְרִיכוּ לְהוֹזִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי
 לוֹ. רִיחַ נִיחָחִי - זֶה הַרְצוֹן וְהַקִּשּׁוּר שְׂאוּחוֹ

שַׁעֲתָא, אֶתְכִלִּיל אִשָּׁא בְמִיָּא וּמִיָּא בְּאִשָּׁא, וּבְגִין כִּד
כְּתִיב בְּמוֹעֲדוֹ.

תָּא חֲזִי, בְּכָל קְרַבְנִין לָא כְּתִיב כְּמָה דְכְּתִיב הָכָא,
תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי. תִּשְׁמְרוּ, רְזָא דְשְׁמֹר,
דְּאִיְהוּ צְרִיכָא לְקַרְבָּא לְגַבֵּי עֵילָא, דְכְּתִיב תִּשְׁמְרוּ
לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ. בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, כְּמָה דְאִתְמַר
בְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק, וְכֹלָא בְּרְזָא עֲלָאָה.

אָמַר רַבִּי יִיסָא אֶלְמָלָא לָא אֶתִּינָא הָכָא, אֶלָּא
לְמִשְׁמַע מַלְיָן אֱלִין, דִּי. וּבְאִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל,
בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֶתִי. עַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה ט)
וְעַמְּךָ כָּלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְּעֵי
מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר.

וְלָבָן הִלֵּךְ לְגִזּוֹ אֶת צֹאנֹו וְגו'. (בראשית לא) אָמַר רַבִּי
יִוְסִי מָאן תְּרַפִּים, אֶלָּא עֲבוּדָה זָרָה הוּוּ,

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יִיסָא, אֶלְמָלָא לָא בָאתִי לְכָאן
אֶלָּא לְשִׁמְעַה דְהַדְבָרִים הַלְלוּ – דִּי לִי.
אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא. עַל זֶה פְּתוּב (ישעיה ט) וְעַמְּךָ כָּלֵם
צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְּעֵי
מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר.

וְלָבָן הִלֵּךְ לְגִזּוֹ אֶת צֹאנֹו וְגו'. אָמַר רַבִּי
יִוְסִי, מַה זֶה תְּרַפִּים? אֶלָּא עֲבוּדָה זָרָה.

אִשׁ בְּמִים וּמִים בְּאִשׁ, וּמִשׁוּם כִּד כְּתוּב
בְּמוֹעֲדוֹ.

בָּא רָאָה, בְּכָל הַקְּרַבְנוֹת לָא כְּתוּב כְּמוֹ
שְׁכַתוּב כְּאִן תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי. תִּשְׁמְרוּ
– הַסּוּד שֶׁל שְׁמֹר, שֶׁהוּא צְרִיךְ לְהַקְרִיב
לְמַעַלָּה, שְׁכַתוּב תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי
בְּמוֹעֲדוֹ, בְּיָמִין וּבְשְׂמָאל, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר
בְּאַבְרָהָם וַיִּצְחָק, וְהַכֵּל בְּסוּד עֲלִיוֹן.

וְאִמַּי אֶקְרִי תְּרַפִּים, לְגַנְאֵי הָוָה, כְּמָה דְתַנִּינָן בְּמָקוֹם
הַתּוֹרָף. וּמַנְלָן דְעֵבוּדָה זָרָה הָוָה, וְכַתִּיב, (ש) לָמָּה
נִגְבַּת אֶת אֱלֹהֵי. וְכַתִּיב, (ש) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת
אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְלָבָן חֲרָשָׁא דְכָל חֲרָשִׁין דְעֵלְמָא הָוָה,
וְנִהְיֵי הָוָה יָדַע בְּכָל מָאֵי דְבָעֵי לְמַנְדַּע.

אָמַר רַבִּי חֵיָא, בְּקַסָּם אֲתַעְבִּיד. רַבִּי יוֹסִי אוֹמַר,
בְּנַחֲשׁ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָא אֲתַעְבִּידוּ אֶלְא
בְּשַׁעְתֵּי יְדִיעָן. וְאִמַּי אֶקְרִי תְּרַפִּים. בְּגִין דְבִטְשֵׁי הָאֵי
שַׁעְתָּא, וְהָאֵי שַׁעְתָּא אַרְפֵּי יָדָא, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר,
(שמואל ב כד) רַב עֲתָה תִרְף יָדֶךָ.

אוֹמַנָּא בַד עָבִיד לִיה, הֵהוּא דִידַע רַגְעֵי וְשַׁעְתֵּי
קָאִים עֲלֵיה, וְאָמַר, הַשְׁתָּא אַרְפֵּי, וְהַשְׁתָּא
עָבִיד. וְלָא תִשְׁבַּח עֲבִידְתָּא דְאַצְטְרִיךְ דִירְפוֹן מִינָה
אֶלְא הָאֵי. וְאִתְּהוּ מַלִּיל תְּדִיר, וְיַהִיב עֵיטוֹן בִּישִׁין
לְאַבְאָשָׁא לְנַפְשִׁיה דְדַבְר נָשׁ.

לשון הקודש

אומר, בנחש. אמר רבי יהודה, לא נעשו
אלא בשעות ידועות. ולמה נקראים
תרפים? משום שמכים את השעיה הזו,
והשעה מרפה היד, כמו שנאמר רב עתה
הרף ידך.

בשחאמן עושה אותו, אותו שיוֹדַע
רגעים ושעות עומד עליו ואומר: פעת
הרפה וכעת עשה. ולא תמצא מעשה

ולמה נקראים תרפים? לגנאי הויה, כמו
ששנינו במקום התרף. ומניין לנו שהיו
עבודה זרה? שכתוב למה נגבת את
אלהי וכתוב עם אשר תמצא את אלהיך
וגו'. ולבן המכשף של כל המכשפים של
העולם הויה, ובויה הויה יודע את כל מה
שרוצה לדעת.

אמר רבי חייא, בקסם נעשה. רבי יוסי

וְרַחֵל דְּחִילַת, בְּגִין דִּיהֵב עֵיטָא לְאַבְאָשָׁא לִיהּ
 לְיַעֲקֹב, וּבְגִין בְּזִיזְנָא דְעִבּוּדָה זָרָה, שְׂוֵי לֹון
 תַּחֲוֹתָהּ, עַד דְּלֹא יָכִיל לְמַלְלָא. דְּהָא כִּד אִיהוּ
 מִתְתַּקֵּן לְמַלְלָא, מְכַבְּדִין וּמַרְבִּיעִין קַמֵּיהּ, וְהַשְׁתָּא מַה
 כְּתִיב, (בראשית לא) וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם. דְּכֵר וְנוֹקְבָא הִוּוּ,
 וּפּוֹלְחָנִין סְגִיאִין קָא עֲבָדִין לֹון עַד לָא מְמַלְלָן. וּבְגִינֵי
 כֶּךָ אַתְּעַכְב לָבָן תְּלַת יוֹמִין, דְּלֹא יָדַע דְּעֵרַק יַעֲקֹב,
 דְּכְתִיב, (שם) וַיֵּגֶד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב.

וְאָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, זְמַן גְּרַמְיָהּ בְּתָרִין מַלִּין, אֲזִדְרֹו
 בְּכָל חַרְשֵׁין דְּהָנָה לִיהּ וְאֲזִדְרֹו בְּזַיִינִין, בְּגִין
 לְאוֹבְדָא לִיהּ מִן עֲלָמָא, דְּכְתִיב (דברים כו) אֲרַמִּי אֲבִד
 אָבִי. כִּיֵּן דְּחָמָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבַעַא לְאוֹבְדָא
 לְיַעֲקֹב. מַה כְּתִיב, (בראשית לא) הַשְׁמֹר לָךְ פֶּן תִּדְבַּר

לשון הקודש

לָבָן שְׁלִשָּׁה יָמִים, שְׁלֵא יָדַע שְׁבַרַח יַעֲקֹב,
 שְׁכַתּוּב וַיֵּגֶד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח
 יַעֲקֹב.

וְאָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, הַזְמִין עֲצָמוּ בְּשִׁלְשָׁה
 דְּכָרִים: הַזְדַּרְזוּ בְּכָל הַכְּשָׁפִים שְׁהִיוּ לוֹ,
 וְהַזְדַּרְזוּ בְּכָלֵי זֵינן פְּדִי לְאַפְדֵי אוֹתוֹ מִן
 הָעוֹלָם, שְׁכַתּוּב (דברים כו) אֲרַמִּי אֲבִד אָבִי.
 כִּיֵּן שְׂרָאָה הַקְּדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא שְׂרָעָה
 לְאַפְדֵי אֶת יַעֲקֹב, מַה כְּתוּב? הַשְׁמֹר לָךְ
 פֶּן תִּדְבַּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע. וְהִינּוּ

שְׁצַרִּיךְ שִׁירְפוּ מִמֶּנּוּ אֵלָא זֶה. וְהוּא מְדַבֵּר
 תָּמִיד וְנוֹתֵן עֲצוֹת רְעוֹת לְהִרְעֵ לְנַפְשׁ
 הָאָדָם.

וְרַחֵל פְּחַדָּה, מִשּׁוּם שְׁנָתָן עֲצָה לְהִרְעֵ
 לְיַעֲקֹב, וּבְשִׁבִיל בְּזִיזְנָא עִבּוּדָה זָרָה שְׁמָה
 אוֹתָם תַּחֲתִיָּה עַד שְׁאִין יְכוּלִים לְדַבֵּר.
 שְׁהִירֵי כְּשִׁהוּא מִתְקַן לְדַבֵּר, מְכַבְּדִים
 וּמַרְבִּיעִים לְפָנָיו. וְכַעַת מַה כְּתוּב? וַתֵּשֶׁב
 עֲלֵיהֶם. זָכַר וְנִקְבָּה הִיוּ, וְעִבּוּדוֹת רַבּוֹת
 עוֹשִׂים מָרָם מְדַבְּרִים. וּמִשּׁוּם כֶּךָ הִתְעַכְב

עם יעקב מטוב עד רע. והיינו דכתיב, (שם) יש לאל ידי לעשות עמכם רע. במה אתרחיץ, בחרשין דהווי בידיה.

תא חזי, לבן איל ביומא חד, ארח שבעה ימים דאיל יעקב, בגין לאעקרא ליה מן עלמא. חד, על דאיל. וחד, על אינון תרפים. ואף על גב דרחל איהי עבדת לאעקרא ליה לאבוה מבתר עבודה זרה, אתענשת. דלא רביאת ליה לבנימן, ולא קיימא בהדיה שעתיא חדא, בגין צערא דאבוה, אף על גב דאתכוונת למב.

רבי יצחק אמר, כל תהיא תוכתא דהוה ליה ליעקב בלבן. אהדר ליה ללבן, לאודאה ליה לקודשא בריך הוא, דכתיב (בראשית לא) ראה אלהים עד ביני וביניך. תא חזי, פתיב, (בראשית לא) אלהי אברהם

לשון הקודש

בגנימן, ולא עמדה עמו שעה אחת בשביל הצער של אביה, אף על גב שהתכוונה לטוב.

רבי יצחק אמר, כל אותה התוכחה שהיתה ליעקב עם לבן, החזיר לו ללבן להודות לקדוש-ברוך-הוא, שכתוב ראה אלהים עד ביני וביניך. בא ראה, כתוב אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו

שכתוב יש לאל ידי לעשות עמכם רע. במה במח? בכשפים שהיו בידו.

בא ראה, לבן הלך ביום אחד הדרך שהלך יעקב שבעה ימים כדי לעקר אותו מן העולם. אחד על שהלך, ואחד על אותם התרפים. ואף על גב שרחל היא שעשתה כדי לעקר את אביה מאחרי עבודה זרה - נענשה שלא גדלה את

וְאֱלֹהֵי נְחֹר יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵינוּ, אֶתְדָר הַהוּא רָשָׁע
 לְתַקְלִיה, בֵּינוֹן דְּאָמַר אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֶתְדָר וְאָמַר
 וְאֱלֹהֵי נְחֹר. (דף קסה ע"א).

וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק, (בראשית לא) מֵאִי
 טַעֲמָא בְּפֶתַח יִצְחָק, וְלֹא בְּאֱלֹהֵי אַבְרָהָם.
 אֵלָא, דְּלֹא בָּעָא לְאַטְרָחָא לִימִינָא בְּגֵינִיָּה דְּלָבָן. וְלֹא
 עוֹד, אֵלָא דְּלֹא לְבָעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ, אִף עַל גַּב דְּאֹמִי
 בְּקוֹשְׁטָא, לְאֹמָאָה בְּאַתָּר עֲלָאָה דְּכֻלָּא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי לְקוֹיֻמָּא (ס"א לְאֹמָאָה) בְּדָקָא
 יְאוּת, אֹמִי יַעֲקֹב כְּדִ, וְהָכִי אֶתְחַזִּי, וַיַּעֲקֹב
 אֲשַׁנַּח בְּמִלָּה, אָמַר, הָא אִיתּוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם,
 וְשָׁבַק לְאַפָּא, אֲנָא אֲשָׁלִים כֻּלָּא, מִיָּד וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב
 בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק. דְּבַר אַחַר, לְאַתְּכֻלָּא בְּדִינָא,
 לְמִיקָם עֲלִיָּה דְּלָבָן.

לשון הקודש

להשבע במקום העליון של הכל.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי לְקוֹיֻמָּא וְלְשׁוֹבְעָהוּ
 כְּרֵאוֹי נִשְׁבַּע כְּדִ יַעֲקֹב, וְכֵד רֵאוֹי. וַיַּעֲקֹב
 הַשְּׁגִיחַ בְּדָבָר. אָמַר, הָרִי הוּא אָמַר אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם, וְעוֹב אֶת אַפָּא. אֲנִי אֲשָׁלִים אֶת
 הַכֹּל. מִיָּד - וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו
 יִצְחָק. דְּבַר אַחַר, לְהַכְלִיל בְּדִין, לְעַמֵּד עַל
 לָבָן.

בינינו. חזר אותו הרשע לתקלתו. בין
 שאמר אלהי אברהם, חזר ואמר ואלהי
 נחור.

וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק. מָה
 הַטַּעַם בְּפֶתַח יִצְחָק וְלֹא בְּאֱלֹהֵי אַבְרָהָם?
 אֵלָא שְׁלֵא רָצָה לְהַטְרִיחַ אֶת הַיָּמִין
 בְּשִׁבְלֵי לָבָן, וְלֹא עוֹד, אֵלָא שְׁלֵא עָרִיף
 לְאָדָם - אִף עַל גַּב שְׁנִשְׁבַּע בְּאַמַּת -

השלמה מההשמטות (בין סימן נא - נב רעיא מהימנא פתח רבי שמעון השייך לדף קס"ה ע"א אצל ויעקב הלך תמצא בחלק ג' דף רכ"ה ע"ב (עד כאן מההשמטות)

וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים. (בראשית)
לֵב) רַבִּי אֲבָא פָתַח וְאָמַר, (בראשית ה) זָכַר וּנְקָבָה
בְּרָאם וְגו', כַּמָּה אֵית לֶן לְאַסְתַּפְּלָא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא.
וְוִי לֹזַן לְאִינוּן אֲטוּמֵי לְבָא וּסְתִימִין עֵינִין, הָא
אוּרִייתָא קְאָרִי קַפְיִיהוּ, (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי וּשְׂתוּ
בִּיַּיִן מִסְכָּתַי. (שם) מִי פְתִי יִסוּר הֵנָּה חֶסֶר לֵב אֲמָרָה
לוֹ, וְלִית מָאן דִּישְׁנָה.

תָּא תְּזִי, הָאִי קְרָא, אֵית בֵּיה רְזִין עֲלָאִין, אִיהוּ לְגוּ,
וְאִיהוּ לְבַר. זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאם, אֲשַׁתְּמַע לְהָאִי
בְּזוּנָא, וְאֲשַׁתְּמַע לְהָאִי בְּזוּנָא. וְאֲשַׁתְּמַע דְּשִׁמְשָׁא
וְסִיחָרָא בְּתַבּוּרָא חֲדָא אִינוּן, וּדְכָתִיב בְּרָאם. כַּמָּה
דָּאֵת אֲמַר, (חבקיג ג) שְׁמֵשׁ יֶרַח עָמַד זְבוּלָה. וְאֲשַׁתְּמַע,

לשון הקודש

לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי וּשְׂתוּ בִּיַּיִן מִסְכָּתַי. מִי פְתִי
 יִסַּר הֵנָּה. חֶסֶר לֵב אֲמָרָה לוֹ, וְאִין מִי
 שִׁישְׁנִיחַ.

בא ראה, בפסוק הזה יש סודות
 עליונים, הוא בפנים והוא בחוץ. זָכַר
 וּנְקָבָה בְּרָאם, נִשְׁמַע לְצוּרָה הַזֹּו וְנִשְׁמַע
 לְצוּרָה הַזֹּו, וְנִשְׁמַע שְׁהַשְׁמֵשׁ וְהַלְבְּנָה הֵם
 בְּחַבּוּר אֶחָד, שְׁכָתוּב בְּרָאם, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (חבקיג ג) שְׁמֵשׁ יֶרַח עָמַד זְבוּלָה.
 וְנִשְׁמַע שְׁאָדָם וְחוּהָ נִבְרָאוּ יַחַד בְּזוּג

השלמה מההשמטות (בין סימן נא - נב)
 רעיא מהימנא פתח רבי שמעון השייך
 לדף קס"ה ע"א אצל ויעקב הלך תמצא
 בחלק ג' דף רכ"ה ע"ב (עד כאן מההשמטות)
וַיַּעֲקֹב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי
אֱלֹהִים. רַבִּי אֲבָא פָתַח וְאָמַר, (בראשית ה)
זָכַר וּנְקָבָה בְּרָאם וְגו'. כַּמָּה יֵשׁ לְגוּ
לְהַסְתַּפְּלָא בְּדַבְרֵי הַתּוּרָה. אוֹי לְהֵם
לְאוּתָם אֲטוּמֵי הֵלֵב וּסְתוּמֵי הָעֵינִים.
הֵנָּה הַתּוּרָה קוּרְאָת לְפָנֵיהֶם, (משלי ט) לְכוּ

דְּאָדָם וְתוֹה כְּחֵדָא אֶתְבְּרִיא, בְּזוּוּגָא חַד. וְכִיּוֹן
 דְּאֶשְׁתַּכְּחוּ בְּזוּוּגָא חַד, מִיַּד וַיְבָרֶךְ אֹתָם. דְּלִית
 בְּרַבְתָּא שְׂרִיא, אֲלָא בְּאַתְר דְּאֶשְׁתַּכְּחוּ דְּבַר וְנוֹקְבָא.

תָּא חַזי, פַּד נַפְק יַעֲקֹב לְמִיחָד לְחַרְו, בְּלַחֲדוּי הָוָה,
 דְּלֹא אִינְסִיב. מַה פְּתִיב, (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם
 וְגו', וְלֹא אָתִיבּוּ לִיה אֲלָא בְּחֶלְמָא, הַשְׁתָּא דְּאִנְסִיב
 וְהוּה אָתִי בְּכֻלְהוּ שַׁבְּטִין. בְּכִיבּוּל מִשְׂרַיִן עַלְאִין,
 פְּגָעִין בֵּיתָה, וְאֶתְחַנְּנוּ לִיה. דְּכֶתִיב וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ, אִינוּן
 אֶתְדְּרוּ לְמַפְגַּע בֵּיתָה. בְּקַדְמִיתָא אִיהוּ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם,
 הַשְׁתָּא אִינוּן וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ.

בְּגִין דְּבְגִינִיה דְּיַעֲקֹב וּבְאִינוּן שַׁבְּטִין, אֶתְשַׁקְיִין אִינוּן
 מִמַּיָּא דְּיִמָּא רַבָּא. וְלֹא עוֹד, אֲלָא בְּקַדְמִיתָא
 בְּלִילָה בְּחֶלְמָא. הַשְׁתָּא בְּחִיזוּ דְּעֵינָא, וּבִימָמָא. הָדָא
 הוּא דְּכֶתִיב, (בראשית לב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֶה
 אֱלֹהִים זֶה וְגו'.

לשון הקודש

בְּכִיבּוּל הַמַּחֲנוֹת הָעֲלוּוֹנִים פְּגָשׁוּ בּוֹ
 וְהִתְחַנְּנוּ לוֹ, שְׁכֵתוֹב וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ. הֵם חֲזָרוּ
 לְהַפְגֵּשׁ בּוֹ. בְּרֵאשׁוּנָה - וַיִּפְגַּע הוּא

בַּמָּקוֹם, וְכַעַת הֵם - וַיִּפְגְּעוּ בּוֹ.
 מִשׁוּם שְׁפִשְׁבִּיל יַעֲקֹב וּבְאוֹתָם
 הַשְׁכֵּטִים הֵם מְשַׁקִּים, מִן הַמִּים שֶׁל הַיָּם
 הַגָּדוֹל. וְלֹא עוֹד, אֲלָא בְּרֵאשׁוּנָה בְּלִילָה

אַחַד, וְכִיּוֹן שְׁנַמְצָאוּ בְּזוּוּג אַחַד, מִיַּד
 וַיְבָרֶךְ אֹתָם, שְׂאִין הַבְּרַכָּה שׁוֹרָה אֲלָא
 בַּמָּקוֹם שְׁנַמְצָאִים זָכַר וְנִקְבָּה.

כַּאֲרֵה, כְּשִׁינָא יַעֲקֹב לְלִבְתָּ לְחַרְו,
 הָיָה לְבַדּוֹ, שְׁלֵא נִשְׂא, מַה כְּתוּב? וַיִּפְגַּע
 בַּמָּקוֹם וְגו', וְלֹא הִשְׁיבּוּ לוֹ אֲלָא בְּחֵלּוֹם.
 כַּעַת שְׁנִשְׂא, וְהָיָה כַּאֲ עַם כָּל הַשְּׁכֵטִים,

בְּמָה (דף קסה ע"ב) **אֶשְׁתְּמוּדַע לֹוֹן, אֵלָא חֲמָא, דְּאִינוּן**
הוּו, אִינוּן דְּחֲמָא בְּחֵלְמָא, בְּגִינֵי כֶּךָ קָרָא לֹוֹן
מִחֲנָנִים, מִשְׁרַיִין דְּאֶתְחֹזוּ לְעִילָא, וּמִשְׁרַיִין דְּאֶתְחֹזוּ
לְתַתָּא. אֲמַאי אֶתְנַלְיָאוּ לְמַפְנֵעַ לִיה. אֵלָא שְׂכִינְתָא
אֲזֵלָא לְגַבִּיה, לְנִטְלָא לְבִיתִיה. וּמִחֲפָא לִיה לְבַנְיָמִן,
לְנִטְלָא בֵּיתָא עֲמִיה דִּיעֲקֹב בְּדַקָּא יָאוּת. וּכְדִין כְּתִיב,
וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשָׁאֲנָן וְאִין מִחְרִיד. בְּרוּךְ
יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (ע"כ פרשת ויצא)

סתרי תורה

וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ. (קהלת א) **מָאֵי קָא חֲמָא שְׁלֵמָה מְלֻכָּא,**
דְּשִׁירוּתָא דְּסַפְרָא דְּחֻכְמָתָא דִּילִיָּה מִהֲכָא אִיהו. אֵלָא אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, שְׁלֵמָה מְלֻכָּא הָאֵי סַפְרָא, אוֹקִים לִיה עַל שְׁבַע הַבָּלִים,
וְעֲלָמָא קָאִים עֲלִיָּיהו.

וְאִינוּן עֲמוּדִין וְסַמְכִין, קִיוּמָא דְּעֲלָמָא. דְּבַגִּין כֶּךָ אַקְרוּן הַבָּלִים,
(ס"א בְּהָאֵי הַבַּל דְּנַפְיָק מִפּוּמִיָּה דְּבַר נֶשׁ וְאֶתְקַנִּים בֵּיה וְאֶתְעֲרוּ חֲבַרְיָא אִין

לשון הקודש

בְּחֵלּוֹם, וְכַעַת בְּמִרְאָה הַעֵינִ וּבִיּוֹם. זְהוּ
 שְׂכַתוּב וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מִחֲנָה
 אֱלֹהִים זֶה וְגו'.

בְּמָה הַפִּיר אוֹתָם? אֵלָא רָאָה שְׁהִם הָיוּ
 אוֹתָם שְׁרָאָה בְּחֵלּוֹם, מִשּׁוּם כֶּךָ קָרָא
 לָהֶם מִחֲנָנִים, מִחֲנֹנֹת שְׁנָרָאוּ לְמַעְלָה
 וּמִחֲנֹנֹת שְׁנָרָאוּ לְמַטָּה. לָמָּה נִתְגַּלּוּ
 לְפָנַי אוֹתוֹ? אֵלָא הַשְׂכִּינָה הִלְכָה אֵלָיו
 לְטַל אֶת בֵּיתוֹ, וּמַצְפָּה לְבַנְיָמִן לְטַל אֶת
 הַבֵּית עִם יַעֲקֹב כְּרָאוּי, וְאִזּוּ כְּתוּב וְשָׁב

וְהֵם הָעֲמוּדִים וְהַתּוֹמְכִים, קִיוּם

העולם מתקנים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן. דבר אחר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. התורה דא יעקב העבודה דא יצחק גמילות חסדים דא אברהם. שלשה דברים אלין אינון סמכין עלאין תלתא מן שבועה הבלים) מה גופא, לא אתקנים בלא הבל, אוף הכי עלמא, לא אתקנים אלא על הבלים דאמר שלמה מלכא. ואינון שבע, דכתיב, (קהלת א) הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל, הא שבע.

ואי תימא, אי הכי דאינון מרגלאן טבאן דעלמא קיימא עלייהו, הא באתר אחרא כתיב הבלים בישין, ואינון סתירו דעלמא, כגון (קהלת ו) זה הבל וחלי רע הוא. (קהלת ד) זה הבל ורעות רוח. אלא ודאי (אלין) אף על גב דהני שבע הבלים, דאינון קדישין קיומא דעלמא, אית לקבל הני ז' הבלים דכל דינין דעלמא (מנייהו) נפקין, ומנייהו מתפשטין. (הבלים אחרנין וכלא קיומא הנלותא (ס"א דעלמא) בנין דאית בהני שבע הבלים דכל דינין דעלמא נפקי ומתפשטי מיניה) ואקרוין הבלים אחרנין, לאלקאה בני נשא, ולא תקנא לון דיכהון בארח

לשון הקודש

שבעה.

ואם תאמר, אם כך שאותן מרגליות טובות שהעולם עומד עליהם, הנה במקום אחר כתוב הבלים רעים, והן חרבן העולם, כמו (קהלת ו) זה הבל וחלי רע הוא. זה הבל ורעות רוח. אלא ודאי (אלין) אף על גב ששבועה ההבלים הללו, שהם קדושים, קיום העולם, יש כנגד אלו שבועה הבלים שכל דיני העולם יוצאים ומתפשטים והבליים אחרים, והכל קיום של הנלות (של העולם). משום שיש באלו שבועה הבלים שכל דיני העולם יוצאים ומתפשטים ממנו ונקראים הבליים אחרים

העולם. שמשום כך נקראו הבליים: (ס"א בהבל זה שיוצא מפיו של אדם ומתקנים בו, והתעוררו החברים אין העולם מתקנים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן. דבר אחר, על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. התורה - זה יעקב, העבודה - זה יצחק, גמילות חסדים - זה אברהם. שלשה דברים אלו הם עמודים עליונים, שלשה מן שבועה הבלים) מה הגוף אינו מתקנים בלי הבל - אף כך העולם אינו מתקנים אלא על ההבלים שאמר שלמה המלך, והם שבועה, שכתוב הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל. הרי

מישר, ואקרון הבל דשריא בהו חלי רע, הבל דאיהו רעות רוח. ואינון קיומא (דעלמא). דבגיניהון בני נשא אזלין בארח מישר ודחילו מקדשא בריף הוא, ועל דא סגי אין אינון הבלים דמתפשטי מהני שבע.

ושירותא דאיהו אמר, רזא דשמשא, דאיהו הבל, דקיים עלמא, ואיהו רזא לאעלא בר נש לגו מהימנותא עלאה דקדשא בריף הוא. ובגין כך, כל מה דתחות האי דרגא, לאו איהו רזא דמהימנותא, ועל דא כתיב, (קהלת ב) ואין יתרון תחת השמש (קהלת ט) בכל אשר נעשה תחת השמש, דהא תחות האי לא אצטרף לאתדבקה.

שמשא בסיהרא, חדא אינון בלא פירודא, וסיהרא אף על גב דאיהו תחות שמשא, כלא איהו שמשא, בלא פירודא. ותחות האי, כלא איהו רעות רוח, ואסיר לאתדבקה ביה.

ויצא יעקב, (בראשית כח) בקטרא דסתימו, מגו סתרא סתימא נפקא, זהר אספקלריאה דנהרא, כלילא מתרין גוונים דמתחברין

לשון הקודש

הדרגה הזו אינו סוד האמונה, ועל כן כתוב (שם א) ואין יתרון תחת השמש, בכל אשר נעשה תחת השמש, שהרי מתחת לזה לא צריך להדבק. השמש והלבנה הם אחד בלי פרוד. ואף על גב שהלבנה היא תחת השמש, הכל הוא שמש בלי פרוד, ותחת לזה הכל הוא רעות רוח ואסור להדבק בו.

ויצא יעקב, בקשר של הסתום, מתוך הסתר הסתום יוצא, זהר האספקלריה המאירה כלולה משני גונים

להלקות בני אדם ולתקנם שילכו בדרך ישרה, ונקראים הכל ששורה בהם חלי רע, הכל שהוא רעות רוח. והם הקיום ושל העולם שבגללם בני אדם הולכים בדרך ישר ופוחדים מהקדוש ברוד הוא, ועל כן רבים הם ההבלים שמתפשטים משבעה הללו. והראשית שהוא אמר, סוד השמש, שהוא הבל שמקנים את העולם, והוא הסוד להכניס את האדם לתוך האמונה העליונה של הקדוש ברוד הוא. ומשום כך, כל מה שתחת

כַּחֲדָא, פִּיּוֹן דְאֵלִין אֲתַפְּלִילוּ דָא בְדָא, אֲתַחֲזוֹן בֵּיהּ כָּל גְּוֹנִין.
אֲרַגְמָן אִיהוּ כָּל חִיזוּ דְנְהוּרִין בֵּיהּ כְּלִילָן. רְצוּא וְשׁוּב, אִינּוֹן נְהוּרִין
לָא מִתְעַכְבֵּן לְמַחְמִי, חֲבוּרָא חֲדָא אֲתַחֲבָרן בְּהוּא זְהַר.

בְּהַאי זְהַר שְׂאָרֵי מָאן דְשְׂאָרֵי. שְׂמָא אִיהוּ לְהוּא דְסִתִּים דְלָא
יְדִיעַ כְּלָל. קוּל יַעֲקֹב אֲקָרִי, בְּהַאי אֲתַחֲזִי מְהִימְנוּתָא דְכָלָא.
הוּא דְסִתִּים וְלָא יְדִיעַ כְּלָל, בְּהַאי שְׂרִיָא יְהוּ"ה. שְׁלִימוּ דְכָל
סְטָרִין אִיהוּ, עֲלָאָה וְתַתְּאָה. הֲכָא אֲשַׁתְּכַח יַעֲקֹב שְׁלִימוּ דְאֲבָהֶן
דְאֲחִיד מְכָל סְטָרִין. זְהַר דָא, עַל בְּרִירוּ דְשְׂמָא דָא אֲקָרִי, דְכְתִיב,
(ישעיה מא) יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיהָ. תִּרְיִן שְׁמָהֶן אֲקָרִי, יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל.
בְּקַדְמִיתָא יַעֲקֹב, וּלְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל.

סְתָרָא דְסְתָרָא דָא, כַּד הָוָה בְּקַדְמִיתָא בְּהַאי סוּפָא דְמַחְשָׁבָה, דְאִיהוּ
פְּרוּשָׁא דְאוּרִייתָא דְבְּכַתְּב, וְאִיהִי תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וְעַל דָא
אֲקָרִי בְּאֵר, שְׁנַאֲמַר (דברים א) הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאֵר אֶת הַתּוֹרָה, בְּאֵר
אִיהוּ לְהוּא דְאֲקָרִי שְׁבַע, דְכְתִיב, (מלכים א ו) וַיְבַנְהוּ שְׁבַע שָׁנִים.
וְהֵינּוּ קוּל גְּדוּל.

לשון הקודש

שְׂאָחוּ מְכָל הַצְּדִדִים. הוֹרֵר הוּא עַל
בְּחִירַת הַשֵּׁם הַזֶּה נִקְרָא, שְׂכַתוּב
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיהָ. שְׁנֵי שְׁמוֹת
נִקְרָא - יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל. בְּרֵאשׁוֹנָה
יַעֲקֹב, וְאַחַר כֵּן יִשְׂרָאֵל.

הַסְתָּר שֶׁל הַסְתָּר הַזֶּה, כְּשֶׁהִיא
בְּהַתְחֵלָה בְּסוּף הַזֶּה שֶׁל הַמַּחְשָׁבָה,
שֶׁהוּא הַפְּרוּשׁ שֶׁל תּוֹרָה שְׂכַתְּבָה,
וְהִיא הַתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וְעַל כֵּן נִקְרָא
בְּאֵר, שְׁנַאֲמַר (דברים א) הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאֵר
אֶת הַתּוֹרָה. בְּאֵר הוּא לְאוֹתוֹ שְׁנַקְרָא
שְׁבַע, שְׂכַתוּב וַיְבַנְהוּ שְׁבַע שָׁנִים. וְהֵינּוּ
קוּל גְּדוּל.

שְׂמַתְחָבְרִים יַחַד. כִּיּוֹן שְׂאָלוּ נִכְלָלוּ זֶה
עִם זֶה, נִרְאִים בּוֹ כָּל הַגְּוֹנִים. הוּא
אֲרַגְמָן. כָּל מְרָאָה הָאוּרוֹת כְּלוּלִים בּוֹ.
רְצוּא וְשׁוּב, אוֹתָם הָאוּרוֹת לָא
מִתְעַכְבִּים לְרְאוּת, חֲבוּר אֶחָד הֵם
מִתְחַבְּרִים בְּזֵהר הַהוּא.

בְּזֵהר הַזֶּה שׁוּרָה מִי שְׁשׁוּרָה, הוּא
שֵׁם לְאוֹתוֹ הַנְּסִתָּר שְׁלֵא יְדוּעַ כְּלָל,
נִקְרָא קוּל יַעֲקֹב, כְּזֶה נִרְאִית הַאֲמוּנָה
שֶׁל הַכֹּל. אוֹתוֹ נִסְתָּר שְׁלֵא יְדוּעַ כְּלָל,
כְּזֶה שׁוּרָה יְהוּ"ה. הוּא הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל
כָּל הַצְּדִדִים, הַעֲלִיּוֹן וְהַתְּתוֹן נִמְצָא
כְּאֵן, יַעֲקֹב הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הָאֲבוֹת